195. številka. Ljubljana, v soboto 26. avgusta. XXVI. leto, 1893.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld, 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.
Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Politični lakaji.

Tisti uzorno katoliški in še uzorneje narodni „Slovenec“, katerega mi bajé „neprestano in brez vzroka dražimo in drezamo“, pograbil je v svoji zadregi za kak nov dokaz našega brezverstva v četrtek našo, tačas že več kot teden dnij staro notico o smrti sekovskega knezoškofa dra. Zwergerja ter je na podlagi iztrganega posameznega stavka iz tiste notice in pa s pomočjo nekega članka iz nemškega „Grazer Volksblatt-a“ dokazal z le njemu lastno lojalnostjo urbi et orbi, da je „Slovenski Narod“ zagrizen nasprotnik katoliškega episkopata posebej in vsled tega seveda tudi katoliške cerkve v obče.

Nam v resnici že preseda boj s takimi nasprotniki, a ta najnovejši junaški čin Ljubljanskih lakajev Mahničevih je vender-le vreden, da ga pribijemo. Evo torej pred vsem tisti odstavek naše dotične notice, kateri so te plemenite „katoliške“ duše previdno zamolčale:

„Prijatelj Slovencev ni bil pokojni vladika. Dasi biva v njegovi dijocezi mnogo Slovencev, preziral je je vedno in deloval na to, da bi se tudi v cerkvi nemčili. Pošiljal je Nemce v slovenske kraje in ti so delovali v njegovem duhu. — Škof dr. Binder je bil miren in tih duhovnik, ki je živel samo za svoj poklic. Rojen l. 1821. v Laachu na Gorenjem Avstrijskem, služboval je kot duhovnik v raznih krajih in postal l. 1872. škof v Št. Pöltenu. Odlikoval se je kot bogoslovni pisatelj, bil je goreč katolik, a zelotov ni trpel in se na pr. odločno zoperstavil delovanju dra. Scheicherja, ki je v nekem ozirn podoben Mahniču, samo da je dosti boljši in inteligentnejši od tega.“

Vse to so torej svojim somišljenikom zamolčali pošteni uredniki „Slovenčevi“ in celo zadnji stavek, tičoč se njihovega proroka, so molče požrli. Seveda, gorje, da bi slovenski svet izvedel, da je bil neprijatelj našemu narodu pokojni vladika sekovski in da so iz njegove vladikovine klicali katoliškemu shodu tudi od cerkvene oblasti tlačeni Slovenci: Morituri vos salutant! In na drugi strani bognedaj, da bi „Slovenčevi“ čitatelji prepričali se, da se je naš list hkrati klanjal spominu drugega nemškega škofa, ki je bil uzor duhovnika. — Saj je že svobodna misel in sodba na sebi greh — kadar gre za škofa in naj se piše ta škof tudi za Kahna ali Flappa in naj še tako globoke rane seka narodu slovenskemu. Ne krščanska pokorščina, o kateri velja v nas že pozabljeni cerkveni rek: „Obedientia vostra sit rationabilis“ temveč srednjeveški bicantizem in servilizem je postulat naše „katoliške“ stranke.

Kdor se ne valja v prahu pred vsako škofovsko palico, kakor so se valjali v temnih časih duševnega mračnjaštva podli dvorniki pred posvetnimi prestoli, ta je izdajalec katoliške vere in gorje slovenskemu duhovniku, ki se brani v livrejo ponižati svoj duhovni talar. To je tista pesem, ki se glasi tudi po slovenski domovini, odkar so zasedli sedeže nekaterih slovenskih škofov možje, ki ne nosijo v prsih slovenskega srca. — In mi, ki nečemo stopiti v vrste političnih lakajev, ki se z narodnega stališča drznemo soditi celo nam neprijazne škofe, kakor sodimo nam neprijazne posvetne dostojanstvenike, ki ne priznavamo politične nezmotljivosti, celo preuzvišenemu gospodu dr. Jakobu Missi-i ne in ki smo celo od sekovskega knezoškofa (seveda brez uspeha!) zahtevali priznanja naše narodne ravnopravnosti, mi smo zaradi tega učenci liberalnih židovskih listov in „lažnjivi obrekovalci škofov“.

In ker našim domačim političnim lakajem že sape primankuje, zato morali so poklicati to pot zoper nas na pomoč organček tiste štajerske in koroške nemške stranke, ki z uzorno nemško-katoliško vnemo zlorablja politično pomoč svojih slovenskih sodeželanov in sokatoličanov, hoteč jih v znamenji križa — ponemčiti. „Kärnthner Volksblatt“ in „Grazer Volksblatt“, to sta zaveznika naših klerikalcev zoper narodno stranko. Graški in koroški, Ljubljanski in Poreški politični lakaji pojo isto pesem, da je izdajalec domovine in vere vsak Slovenec, ki sodi, da je škof-politik le človek, grehu in zmoti podvržen človek, proti kateremu je smeti, kakor proti vsakemu posvetnemu veljaku, braniti jezik in narodnost našo. Suprema lex episcopi voluntas — in naj bo taka ali taka! — Hrvatje naj bodo veseli, da jim nima zapovedovati naša knezoškofja garda, kajti inače bi jih v dno pekla proklela, ker se tako trdovratno branijo madjaronskega nadškofa v Zagrebu.

Na kolena pred politično modrostjo škofovo, naj se imenuje tudi Kahn ali Flapp! To je najnovejši dogma, a ne cerkve, temveč stranke političnih lakajev in ker nas lakajstva katoliška vera ne uči, zato mislimo, da je boj zoper take nazore — krščanska in narodna dolžnost.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna VIII. velika skupščina

dné 26. julija 1893 v Sežani na Krasu.

(Oficijelno poročilo družbinega odbora.)

XIV.

Dobrotniki naše družbe.

6. Da pa se je mogla naša družba, kakor ste čč. skupščinarji slišali dozdaj, gibati letos v tako širokem okviru, da se njen delokrog v istini zmirom bolj širi, to ima zahvaliti svojim dobrotnikom in prijateljem, ki so jej od vseh — da prav od vseh — stranij naše mile domovine prihiteli na pomoč. In zdaj s ponosom lehko trdimo: ni ga več zavednega in v resnici narodno čutečega Slovenca, ki bi ne bil na kakoršenkoli način podpiral naše družbe. (Tako je, dobro!) Zdaj, slavna skupščina, bi bil nalog izvestiteljev naštevati Vam imena vseh podpornikov — ali če bi hotel to izvesti — zborovali bi do drevi. Kajti mi ne štejemo več dobrotnikov na stotine, nego na tisoče. (Slava!) Njih imenik izkaže bodoči Vestnik. Omenjamo le splošno one podružnice — osobito ženske, ki so kar tekmovale v načinih, kako bi več prispevkov doposlale ter takó kot zveste hčerke razveselile svojo mater; denarni izkaz jim bo osvetljal lice pred slovenskim svetom. (Živele!)

Da so izdatni darovi dohajali naši družbi, zahvaliti je posebno narodna društva po vseh naših pokrajinah. Osnovala so v zadnji dobi toliko koncertov, akademij, veselic, zabav, vedrilnih shodov, v korist naši družbi, kakor v vseh prejšnjih letih vkup morda ne še toliko. Navedemo naj ona slavna društva, ki so nam bila zglašena: „Ljubljanski Sokol“, „Narodna čitalnica“, katera daje svoje prostore za vodstvene seje že vsa leta brezplačno, pevski društvi: „Slavec“ in „Ljubljana“, Tamburaški zbor — vsa v Ljubljani. Pevsko društvo

LISTEK.

Dete.

(Spisal Guy de Maupassant; preložil A. L.)

Jacques Bourdillérre se je bil davno zaklel, da se ne bode ženil. Nepričakovano pa je spremenil mnenje svoje. To se je dogodilo po leti v kopališči.

Ko leži nekega jutra raztegnjen na pesku in gleda, kako pribajajo gospe iz vode, opazi nenadoma malo nožico, koje lepota ga iznenadi. Dvignivši malo višji poglede svoje, omami ga vsa prikazen.

Priznam, da je videl samo glavo in členke, dočim je bilo ostalo telo skrbno zamotano v belo, flanelovo ogrinjalo. Govorilo se je o njem, da je precej razuzdan. Tu ga je najprej zavedla lepota oblik, tam nežnost in milota mlade devojke, drugod zopet jednostavne, sveže-rudeče ustnice.

Predstavljen obitelji se je hitro udomačil, ter na skoro grozno zaljubil. Kadar je iz daleka opazil na obali Berto Lannis, oblila ga je rudečica. V njeni prisotnosti je bil tih, mogel ni niti govoriti niti misliti, v srcu mu je kipelo, v ušesih šumelo, duh pa mu je bil razburjen.

Je-li bila to ljubav?

On tega ni znal, ni mogel razumeti, samo to je vedel, da mora to dete postati njegova žena.

Roditelji so dolgo odlašali, ker je bila razširjena ne najlepša govorica o mladeniču, ki je več ali menj časa ljubil vsako žensko, katero so poznale njegove ustnice.

Sedaj pa se je začel premagovati, hoteč postati uzoren, pa zato ni več pogledal neke devojke, s katero je preje živel več časa. Po posredovanji jednega svojih prijateljev ji je dajal podporo, od katere se je mogla živiti.

Jacques je rad plačeval in ni hotel o njej nič več slišati, zatrjujoč, da bode pozabil tudi ime njeno. Pošiljala mu je pisma, no on jih ni odpiral. Vsak teden je videl nespreten rokopis zapuščenke, pa je i z vsakim tednom postajal srditeji. Pričel je že trgati omote in pisma, ne prečitavši niti vrstice, ker je vedel, da so v njih samo očitanja.

Vera v njegovo vztrajnost se še ni hotela utrditi, moral je ostati še celo zimo na poskušnji, in še le na spomlad se vzprejme njegova ponudba.

Svatba se je vršila prve dni rožnega cveta v Parizu.

Odločita se, ne potovati v inozemstvo. Po dinéju je imel biti mali ples za rojake in rojakinje, a to ne čez jedanajsto uro. Prvo noč naj bi novoporočenca sprovela v hiši roditeljev in drugi dan krenila na pot proti mili obali, kjer sta se bila upoznala.

Zaželjeni večer pride, v velikem salonu pa se je plesalo. Šarena svetiljka, viseča liki oval raz strop, razsvetljevala je mali, z lahko svilo prevlečen japonski boudoir; tu sem se umakneta poročenca. Noč je bila blaga in tiha; v rudečkast prostor je skozi na pol odprto okno strujil sveži zrak pomladanske noči ter jima laskavo božal lica . . . .

Molčé sta se držala za roki, koji sta si zdaj pa zdaj krčevito stisnila. Radi velike premene v življenji je bilo njej nekako čudno pri srcu; zdaj se je smehljala in bila razburjena, zdaj ji je bilo kakor da hoče vsak trenotek zaplakati od prevelike sreče ali pasti v nezavest. Zdelo se ji je, da se je premenil ves svet, ne vedé zakaj je bila nemirna in čutila, da ji neka dražestna in sladka omama prešinja vse bitje . . . .

Njemu počiva smehljaj na obrazu, smehljaje upira nanjo svoje oči. Hoče govoriti pa ne najde besede, torej molčé sedi poleg nje ter ves svoj žar izraža v stiskavanji rok. Zdaj pa zdaj zašepeče: „Berta!“, a ona vsakokrat obrne nanj pogled svoj ter ga po-

„Lira“ v Kamniku, katero je pobitelo celó večkrat mej drage brate koroške; istotako Čitalnica Kamniška. Veliko uslugo naši družbi so izkazala ob lanski skupščini slavna društva Postojinska, njim na čelu Čitalnica. Delavsko bralno društvo v Idriji pri vsaki priložnosti pospešuje naše družbine smotre Bralno društvo v Št. Petru na Krasu, v Mokronogu, v Kostanjevici, v Zagorji ob Savi, Čitalnice v Starem Trgu pri Ložu, v Črnomlju, v Šmariji pri Jelšah, v Ilirski Bistrici, v Cerknici, v Planini, v Št. Vidu nad Ljubljano, v Šiški, v Ipavi, Ajdovščini — Šturji, na Vrhniki, v Gorici, v Tolminu. Prvo slovensko pevsko društvo „Gorotan“ na Koroškem. Slavna društva v Trstu in njega okolici: Tržaški Sokol, slovansko pevsko društvo, Zarja, Adrija, tamburaši Sv. Ivanski in trž. Sokola, dramatični odsek Sokolov s sodelovanjem opernih pevcev gospe Strasser Čehove in g. K. Trtnika. — Litijske in Šmartinske Slovenke izboren koncert. Društvo „Zvon“ v Šmartinu pri Litiji. Slavni odbor I. abiturijentske veselice slovenskih in hrvatskih pripravnikov je izročil s cenjenim dopisom dne 10. avgusta 1892. vsoto 56 gl. kot polovično pokroviteljnino. Letos 22. julija pa je bil zopet slični koncert s polovico prebitka v korist naši družbi. — Istotako je abiturijent Milutin Zarnik v imenu slovenskih gimnazijskih abiturijentov leta 1892. izročil gld. 76·53. Pokroviteljnino v obrokih plačevati sta sklenila slavna učiteljska društva za kamniški in za goriški okraj. — Ker se je družbino vodstvo s posebno okrožnico zglasilo pri vseh naših posojilnicah za poljubno podporo, prejeli smo znatnih darov, a posojilnici v Radovljici in v Ribnici sta že vplačali polovico pokroviteljnine, pokroviteljica Mariborska posojilnica pa je doposlala zopet 100 gld. — Kakor društva tekmovali so i posamni rodoljubi in domorodkinje, da so ob raznih prilikah pokladali večje ali manjše darove na domovinski oltar. Božična, novoletna, velikonočna darila bila so letos obilneja nego poprej. Ob veselih in žalostnih dogodbah: ob smrti — mesto strohljivih nagrobnih vencev — ob krstu, ob ženitovanju, ob primici so dohajali lepi darovi.

Kaj izvanrednega pa je „prva krona družbi sv. Cirila in Metoda“. To misel je sprožil prvi vrli Celovški „Mir“ dne 30. oktobra 1892. — in je kmalo potem izkazal 100 zlatih kron kot odgovor Parteitagu v Celovcu. Poprijeli so se te misli tudi drugi listi in so prinesli oklic do rodoljubnega občinstva. Ko pa so meseca maja prišle v promet tudi srebrne krone, tedaj pa je pričel „Slovenski Narod“ sistematično nabirko prvih kron ter jej odkazal dan za dnevom posebno rubriko — in zdaj je že pri četrtem tisočaku. **Tolike jednodušnosti v požrtvovalnosti še ni videl morda slovenski svet.** (Res je, dobro!) Družbinemu vodstvu so te kronine darove doslej oddala čast. uredništva časnikov „Slov. Narod“, „Primorski List“ in „Mir“.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 26. avgusta.

Naš notranji položaj.

Glasilo ruskega ministerstva unanjih del, zopet izhajajoči „Nord“, priobčil je te dni dopis z Dunaja o notranjepolitiškem položaju v Cislitvanski. Dopisnik pravi, da položaja skoro ni moči pojasniti, tako da je zamotan. V parlamentu je cela vrsta strank, katerih vsaka ima svoj program, a ker se ne morejo združiti na vkupno delovanje, ne doseže nobena nič. Grof Taaffe ni bolan, samo politiški njegovi nasprotniki ga popisujejo kot bolnega, hoteč mu na ta način dopovedati, naj iz ozirov na svoje zdravje odstopi. Grof Taaffe se povrne na Dunaj z novimi silami. Najkarakterističnejše v vsem notranjem položaju je to, da si vlada ne vé ni sveta ni pomoči zoper češko narodno gibanje. Nemci so gojili nadejo, da bo antagonizem mej Mladočehi in Staročehi zadušil slovanski upliv, a ta nadeja se ni izpolnila. Mladočehi so najodločnejša in najenergičnejša stranka, ki je skrajno nevarna dualizmu, klerikalizmu in kapitalizmu. Mladočehi reprezentujejo bojevito demokracijo in če se obračajo naravnost na narod, namesto da bi svoje tirjatve formulirali pred parlamentom, store prav, saj so jim Nemci sami dopovedali, da se državni zbor na njihove tirjatve ne bo oziral. Na svojo aristokracijo se Čehi ne morejo zanašati, ker se ta vsak dan manj zanima za češke reči. Toliko pa je gotovo, da je mladočeška stranka najjednotnejša vseh avstrijskih strank.

Češke novice.

Gospodarski odsek občinskega sveta Praškega imel je v petek sejo, v kateri se je posvetoval o javnih napisih. Brzeznovski je zahteval, naj se nadaljuje z napravljanjem samočeških javnih napisov vzlic vladni prepovedi. Po daljši debati je ta predlog obveljal ali izvršitev njegova je zavisna od privoljenja mestnega sveta, kateri se je že nekaj dnij prej izrekel za to, da se napravljanje samočeških napisov ustavi, dokler ni upravno sodišče izreklo svoje sodbe na podani rekurz. — „Narodni Listy“ zahtevajo, naj se prepové uvažanje ogerske moke na Češko, ne samo, ker dela ta moka domačim mlinarjem in kmetovalcem veliko škodo, ampak tudi iz sanitarnih uzrokov, ker bi se lahko tem potem zanesla kolera na Češko. — Staročehi, veleposestniki in vlada se že dolgo časa trudijo, da bi uničili dra. Julija Gregra, lastnika „Narodnih Listov“, misleč, da bi bil s tem tudi uničen velikanski upliv tega lista. Najprej so prouzročili razpor mej Gregrom in Masarykom, sedaj zopet javljajo staročeški listi, da je Gregr po svojih odposlancih moledoval pri vladi za neko osebno korist in to v času, ko je v njegovem listu delal vladi največjo opozicijo. Gregr pravi, da je to iz trte izvita laž. Radovedni smo, s čim bodo Staročehi podprli svojo trditev. V sporu Gregr-Masaryk se je izkazalo, da so bila njih očitanja zgolj obrekovanje.

Hrvatske vesti.

Hrvatski listi so že večkrat tožili, kako se uvaja in usiljuje nemščina v urade v Dalmaciji, dasi ta „lepi“ jezik tam niti deželnih pravic nima. „Narodni List“ je to stvar v zadnji številki temeljito pojasnil in dokazal, da je to že gotov čin, da je sedaj nemščina izključni notranji uradni jezik, da državne oblasti dopisujejo avtonomnim v nemškem jeziku, celo orožništvu služi nemščina kot uradni jezik, skratka, da je nemščina zavzela v deželi prvo mesto in to ne da bi se bil izdal kak zakon ali kaka ministerska naredba. Državni poslanci hrvatski mislijo v prihodnjem zasedanju stvar spraviti v razgovor. — Srbi so te dni priredili v Rajiću veliko demonstracije zoper Hrvate. Žalostno! — Bivši urednik Novosadske „Zastave“ A. Stražičić, katoliški Srb, obelodanil je v Dubrovniku izjavo, s katero je na sramotni oder postavil vse srbske kolovodje. Mož dolži Srbe vseh strank na Ogerskem, da so sklenili l. 1891. tajni kompromis z Madjari in da postopajo porazumno z Madjari, dočim se Rumuni in Slovaki bore za svoja prava; da so Srbi v banovini v vladni službi, da je bil srbski „opozicijonalec“ Paja Jovanović voljen od vladnih pristašev; da so Srbi v Mitrovici ustanovili nesramni list „Mitrowitzer Zeitung“, ki grdi in psuje Slovane, ki pravi, da je Srem nemška pokrajina in katere Stražičić kot urednik „Zastave“ ni smel napadati; da podpirajo Srbi in njih patrijarh prizadevanje vlade, da se pomadjarijo Bunjevci; da v Srbiji ni nijednega pravega rodoljuba, da so vsi sami lopovi, ki iz osebnega interesa ubijajo, kradejo in palijo; da so Dubrovniški Srbi vladni zavezniki itd. itd. Človeka, čitajočega to izjavo, boli srce, ko vidi, kako sin srbskega naroda pred vsem svetom v nič deva prvake tega naroda. Zagrebška „Hrvatska“ priobčila je včeraj jako zanimljiv, z državniško previdnostjo pisan članek „Istina ili osveta“, v katerem se bavi s Stražičićevo izjavo, svareč čitatelje, da vsega ni verjeti, želeč, da se stvar pojasni in v katerem pomiluje narod srbski.

Vnanje države.

Rusija in Nemčija.

Imenovanje grofa Posadowskega državnim finančnim ministrom naredilo je na Ruskem jako slab vtis in udušilo nadejo, da bo kmalu konec gospodarskemu boju mej Rusijo in Nemčijo. Značilno je že to, da je vodja pruskih Poljakov, Kosćielski, priporočal Posadewskega. Rusi sklepajo iz tega, da je cesar Viljem iskal moža, kateri je osoben nasprotnik trgovinski pogodbi z Rusijo, in ruski listi zmatrajo vse poskuse za porazumljenje kot nepotrebne. „Novosti“ pravijo, da Rusom ni treba kapitulirati pred Nemci, a „Novoe Vremja“, glasilo ruskega finančnega ministra, piše: Ako že mora vsled nemških carin pasti cena ruskemu žitu, naj vsaj imajo dobiček od tega samo Rusi. Nemška trgovinska politika more prisiliti našo trgovino, da ne bo izvažala pridelkov, a za to jih bo lahko hranila za boljše čase. Saj se lahko še ponavljajo slabe letine in tedaj bo zaloga dobro došla. Sicer pa čutijo tudi Nemci posledice gospodarskega boja in mesto Memel se ga je že tako naveličalo, da je poslalo posebno deputacijo k cesarju Viljemu prosit, naj se sklene trgovinska pogodba z Rusijo. Rusija je tako velika država, da je nemogoče, da bi bila vsako leto v vseh njenih delih dobra letina. Letos n. pr. ni v Samarkandu skoro nič obrodilo. Tu se bo lahko oddalo mnogo ruskega žita. Na vsak način se Rusiji ni treba bati bodočnosti, tudi če se ne doseže gospodarsko porazumljenje z Nemčijo.

Angleški princ na nemškem prestolu.

Vojvoda sasko-koburg-gotski Ernest II. umrl je te dni in ker ni imel otrok, zasedel je njegovo mesto netjak mu, sin angleške kraljice, vojvoda Alfred Edinburški. Vojvoda Alfred je bil doslej admiral v angleški vojski in je poročen s sestro ruskega carja. Nemški listi ne pozdravljajo novega vladarja nič kaj prijazno, sosebno „Berliner Tagblatt“ piše jako ostro ter pravi, da je velika nevarnost za Nemčijo, ker je v vrsto nemških vladarjev, ki vedo za najvažnejše politiške in vojaške tajnosti, stopil angleški princ in svak ruskega carja. Nemški državniki so pokazali svojo nesposobnost, da tega niso mogli preprečiti in da se morajo ukloniti faktu. Jedini Bismarck je smel dovoliti si toliko ciniško brezobzirnost, da je n. pr. v Brunšviku in na Bavarskem rešil pereče in nevarno dinastiško vprašanje v korist Pruski. Za Bismarcka bi bilo popolnoma nemogoče, da zasede angleški princ kak nemški prestol.

Home-rule.

Angleški listi mislijo, da bo poslanska zbornica do 1. septembra rešila home-rule predlogo. Včeraj je bila zaključena debata, v četrtek se bo vršilo tretje čitanje, v petek pa bode odločilno glasovanje. Vladna večina je tako trdna, da je zmaga gotova. Iz poslanske zbornice pride home-rule pred gosposko ali pairsko zbornico, in sicer je prvo čitanje določeno na dan 11. septembra.

Dalje v prilogi.

---

gleda z nežnim, sladkim očesom. Zreta si nekaj časa v oči, potem pa ona zarudela in očarana po njegovem pogledu zakrije s trepalnicami dve jasni zvezdici . . . Najti nista mogla misli, da bi jo menjala mej seboj.

Pustili so ju sama, le zdaj pa zdaj je prihitel plešoč par mimo njih sobice ter za kratko obrnil notri svoje oko, kakor da je svedok in pouzdanik sladke tajne . . .

Stranska vrata se odpró in notri stopi sluga s pismom, koje mu je ravnokar oddal služnik. S tresočo roko prime Jacques pismo, polasti se ga nepričakovan, negotov in tajinstven strah, koji mu je naznanjal nesrečo.

Dolgo zre na omot pisma. Rokopis mu je nepoznan in on si ne drzne odpreti je, ampak hoče je neodprto spraviti v žep. Misli si, jutri bom daleč od tu, potem je lahko. Ali v jednem kotu je stala podčrtana beseda: „Silno“, to ga je odvrnilo od nakane in še bolj uplašilo. Vpraša torej: „Dopuščaš li mi dete?“ in jame čitati pismo.

Čim dalje je čital, tem bledeji je postajal, in ko je je prečital, pregleda je še jedenkrat.

Dvigne glavo in s prepadenim obrazom spregovori:

— „Draga, mala Berta — pismo je od mojega najboljšega prijatelja, kojega je ravnokar zadela velika, jako velika nesreča. Piše mi, naj pridem takoj, ker gre za življenje. Hočeš li mi dovoliti, da odidem k njemu? Povrnem se čez deset minut.“

— „Hodi, dragi moj“, zašepeče ona tresoč se in z neko bojaznijo. Ni se še čutila popolnoma njegovo soprogo, zato se ni drznila prašati ga, kaj je na stvari.

On odide, ona pa ostane sama in sluša, kako se pleše v sosedni dvorani . . . .

Zgrabivši klobuk in plašč hiti Jacques po stopnicah. Prišedši do prve svetiljke na ulici, potegne iz žepa pismo in je zopet prične čitati:

„Cenjeni gospod! Neka Ravet je ravnokar porodila dete in pravi, da ste mu vi oče. Mati leži na smrtni postelji ter vas prosi, da jo posetite. Usojam si, Vam pisati ter Vas prositi, da blagovolite uslišati poslednjo prošnjo nesrečne devojke. — S spoštovanjem dr. Bonnardi.“

Stopi v sobo umirajoče žene in opazi, da se ji približuje poslednja ura. Okrog nje je bil lečnik in postrežnice, v kotu pa z ledom napolnjena čebrica.

Bolnica spozna Jacquesa in hoče dvigniti roki, ali ni jih mogla, ker je bila preslaba. Opazilo se je samo, kako so ji po lici začele liti solze . . . .

On klekne k njeni postelji, prime njeno roko in jo začne srčno poljubovati; približuje se malo po malo njenemu licu, koje je zadrhtelo, kadar se ga je bil dotaknil. Jedna postrežnica vzame svečo, da njima posveti, a lečnik se je umaknil v jeden kot sobe, od koder je vse to prematral.

S težkim in iznemoglim glasom spregovori bolnica:

„Jaz umiram, dragi moj, obljubi mi, da hočeš ostati pri meni, dokler ne zaprem očij. O, ne puščaj me same, ne ostavljaj me zadnji čas.“

Ihteč ji poljubi čelo in lase, pa tiho dé:

„Umiri se, hočem ostati.“

Ona umolkne za nekaj časa; zbirala je moči, da bi mogla še kaj spregovoriti, toli je bila slaba in toli težko ji je bilo pri srcu. Potem nadaljuje:

„Dete je tvoje. Kolnem se ti pri živem Bogu, kolnem se ti na dušo svojo, kolnem se ti na smrtni postelji. Ljubila sem samo tebe . . . . Obljubi mi, da ga ne bodeš zavrgel.“

„Kolnem se ti,“ spregovori on težko, „da je bodem jaz vzgojil, da je bodem ljubil. Veruj mi, da ga ne bodem zapustil.“

Dopisi.

Iz Zgornje savinjske doline, 23. avgusta. [Izv. dop.] (Savinjska podružnica „Slovenskega planinskega društva“ ustanovila se je dne 20. t. m. v Mozirji.) V ta namen vihrale so raz gostilne g. Alojzija Gričarja slovenske trobojnice, dočim je bila dvoriščna stran, kjer se je vršila veselica, ukusno okrašena z venci in zelenjem, sredi katerega si videl napis začetnega verza društvenega gesla: „Visoko vrh planin stojim.“

Ob 4. uri popoludne vršilo se je osnovalno zborovanje, katerega se je udeležil tudi naš dični pesnik preč. g. A. Aškerc. Navzočnike je pozdravil v imenu osnovalnega odbora g. Fr. Kocbek ter bil predsednikom zborovanja izvoljen. Potem je poročal o dosedanjem delovanji „Slov. plan. društva“ v savinskih planinah, katero je bilo v dosedanjem kratkem času precej živahno. Mnogo potov se je zaznamovalo, n. pr. na Olstrico, Radobo, Menino, v Logarjevi dolini, na Ostrešelj, Kamniško Sedlo, Brano ter prehodi na Koroško. Društvo si je pridobilo v Lučah svojega vodnika, namreč Jurija Planinšek-a pd. Krašovec, razpoložilo dve spominski knjigi, jedno v gostilni g. I. Petek na Ljubnem, drugo v gostilni gosp. I. Planinšek, pd. Mežnerca v Lučah. Razna pota v planine in razpotja kažó mnogi slovenski napisi. Predsednik še omeni dopisovanje z vseučiliščnim prof. g. drom. J. Frischauf-om, kateri je savinjske planine razkril in napravil turistom dostopne ter se sploh zelo zanima za delovanje „Slov. plan. društva“, da-si mu nekateri drugi hočejo na domačih tleh delati razne ovire.

Novo ustanovljena podružnica se imenuje savinjska in ima svoj sedež v Mozirji, v središči obeh savinjskih dolin. Pristopilo je že samo v zgornji savinjski dolini 20 udov; nadejati se je, da še pristopi tudi mnogo rodoljubov v Celji in drugih krajih savinjske doline, kajti le potem bode podružnica zamogla uspešno delovati.

V odbor so bili izvoljeni provizorično: načelnikom — gosp. Fr. Kocbek, nadučitelj v Gorenjemgradu; namestnikom — g. dr. Jos. Vrečko, odvetnik v Celji; tajnikom — g. Leopold Goričar, posestnik v Mozirji; jeden odbornik pa se je pozneje odpovedal odborništvu. Vzprejeli so se razni predlogi, kateri se bodo po odobrenji osrednjega odbora in oziraje se na gmotno stanje društva dejanski izvrševali.

Po zborovanji vršila se je prijetna veselica s koncertom, katerega so iz posebne prijaznosti priredili vrli Mozirski „čitalnični pevci“ s sodelovanjem Rečiških pevcev. Odpevši najprej društveno gaslo zapeli so razne mične slovenske pesmi, izmej katerih naj imenujemo „Lepa naša domovina“, „Na straži“, „Venec slov. pesmi“ i. dr. Petje je bilo vseskozi dovršeno lepo, kar je dokazovalo burno ploskanje mnogobrojnih poslušalcev. Vsa čast in hvala torej vrlim pevcem, zlasti še njih predsedniku gosp. Leopoldu Goričarju in spretnemu pevovodji g. I. Šentjurcu, ki so s tem pripomogli, da se je osnovanje podružnice vršilo toli sijajno. Obilo hvale smo dolžni tudi g. Alojziju Goričarju za ukusno dekorovanje in izborno postrežbo.

Živahno so bili vzprejeti tudi nastopni brzojavni pozdravi:

Zagreb: Planinski pozdrav vrlim osnovateljem podružničnim in vsem navzočim.

Profesor Orožen.

Ljubljana: Najprisrčneje pozdravlja častito savinjsko družnico, želeč ji obilo uspeha pri domoljubnem delu.

„Slov. plan. društvo v Ljubljani.“

Vransko: Osebno zadržan udeležiti se zborovanja, kličem trikrat živio vsem slavno zbranim. Pristopim društvu. Svetina.

Pismeno je še pozdravil in ustopil kot ud znani rodoljub gosp. A. Turnšek v Nazarjih, ki se radi bolezni ni mogel udeležiti zborovanja.

Začetek je torej storjen. Od rodoljubov pa je odvisno, ali bode savinjska podružnica zamogla dejanski izvršiti vse zasnovane načrte, kajti gmotna podpora bode mnogo potrebovala. Želeti je, da bi podružnici pristopil vsak, kdor ljubi krasne naše planine. Storimo vsi svojo domovinsko dolžnost, da bodo domačini zares povsod postali gospodarji na domačih tleh.

Ustanovljeni savinjski podružnici pa kličemo: Vivat, floreat, crescat!

Domače stvari.

— („Radogoju“) pristopil je kot ustanovnik darovavši društvu 200 kron velečastiti g. Vaso Petričić, veletržec in podžupan Ljubljanski, z željo, da bi se oziralo društvo zlasti na tehnike, katerih nam v prvi vrsti primanjkuje. — Nadalje prejel je začasni odbor „Radogoja“ sledeče pismo: Poleg Ciril-Metodove družbe, je podporno dijaško društvo „Radogoj“ najbolj potrebno za zaželjeni naraščaj značajne, akademično izobražene, slovenske posvetne inteligencije. Radi tega pošljem v privitku znesek 50 gld. ali sto kron, da me v smislu pravil blagovolite vpisati ustanovnikom „Radogoja“, temu času primernemu, prepotrebnemu društvu v Slovencih. Z najodličnejšim spoštovanjem Dragotin Žagar, deželni blagajnik. V Ljubljani, dné 26. avgusta 1893 l. — Iskrena hvala odličnima rodoljuboma! — Tudi rednih in podpornih članov je že nekaj pristopilo. Redni člani plačujejo 5 kron letnega doneska in 2 kroni sprejemnine. Podporni član pa je po pravilih vsakdo, ki nakloni društvu kako podporo, ki ga ne opravičuje prištetemu biti ustanovnikom in se ni oglasil za pristop kot redni član. — Gledé na vsestranski priznano važnost društva, pričakovati je pač, da bo vsak zaveden rodoljub, komur razmere to količkaj pripuščajo, pristopil „Radogoju“ vsaj kot reden član in želeti bi bilo, da bi se že do ustanovnega občnega zbora, ki se bo vršil 31. t. m. oglasilo dostojno število rednih članov. Vsakdo lahko oglasi svoj pristop kar po dopisnici začasnemu predsedniku g. Ivanu Hribarju v Ljubljani. — Naj bi našel ta poziv obilo rodoljubnega odziva!

— („Pravnikov“ izlet.) Opozarjamo še jedenkrat vse one, kateri se nameravajo udeležiti „Pravnikovega“ izleta, da se takoj oglase, ker mora odbor število udeležnikov radi banketa gostilničarju naznaniti najpozneje do dne 30. avgusta t. l. Ker bode izlet jako zanimiv, naj nihče ne zamudi javit se, kdor tega še ni storil.

— (Občni zbor „Národne šole,“) društva v podporo slovenskemu ljudskemu šolstvu, bode v ponedeljek dné 4. septembra, zvečer ob 7. uri v telovadnici druge mestne deške šole na Grabnu po nastopnem vzporedu: 1. Ogovor prvomestnikov. 2. Poročilo o odborovem delovanji v 21. društvenem letu. 3. Poročilo o društvenem računu. 4. Volitev računskih preglednikov za l. 1894. 5. Volitev 9. odbornikov. (Funkcijonarje voli odbor sam.) 6. Nasveti.

— (Otvorenje dolenjskih železnic.) Zgradba dolenjskih železnic nepričakovano hitro napreduje; vsled tega bode mogoče progo Ljubljana-Kočevje za cel mesec dnij prej izročiti javnemu prometu, nego se je nameravalo. Kakor se nam poroča, otvorila se bode — ako ne bode nepričakovanih zaprek — omenjena proga dne 26. septembra na slovesen način.

— (Porotne obravnave.) Prihodnji ponedeljek prične se v Ljubljani tretja letošnja sesija porotnega sodišča in sicer se bodo vršile obravnave: dne 28. avgusta proti Štef Krušiču zaradi uboja in proti Boštjanu Hauptmannu zaradi tatvine in požiga; dne 29. avgusta proti Janezu Hribarju zaradi posiljenja, krvosramnosti in oskrumbe, in proti Josipu Mahniču zaradi poskušenega posiljenja; dne 30. avg. proti Mariji Marn zaradi uboja; dne 31. avgusta proti Franu Jamšeku zaradi razbojnega umora; dne 1. septembra proti Amaliji Prezel zaradi detoumora. Razun teh odredile se bodo še sledeče obravnave in sicer proti Franu Peteani-ju zaradi poskušenega razbojnega umora, proti Janezu Brenčiču in trem sodrugom zaradi ponarejanja novega denarja, proti Lorencu Hacinu zaradi uboja in sledujič proti Franu Jenku zaradi posiljenja.

— (Kolesarska dirka iz Zagreba preko Celja v Ljubljano.) Obrok za prijave določil se je v seji, ki je bila nedavno v Celji do 2. septembra opoludne, do katerega dne vzprejema oglase zavezni tajnik g. Etbin Kristan v Zagrebu. Zaloga znaša 6 kron. Dne 10. septembra bode dirka v Ljubljani in se bodo slavnosti zaključile z večerno zabavo.

— (Izlet.) Jutri, v nedeljo 27. t. m., napravijo delovodje in pazniki c. kr. tabačne tovarne in njih prijatelji družbinski izlet v „Vrhovski gozd“ pri Viču na takoimenovani Karavanski vrh, kjer bo na prostem zabava in se bosta pekla jagnje in prešiček. Tudi kuhalo se bo na prostem. Začetek zabave ob 9. uri zjutraj, odhod ob 8. uri zvečer.

— (Cvetoča jablan.) Na vrtu sedaj g. Šumijevega posestva „Tavčarjev dvor“ pri Savi je videti lepo cvetočo jablan, v tem času gotovo redka prikazen.

— (Majev hrošč — v avgustu.) Jeden naših sotrudnikov pošilja nam živega majevega hrošča, katerega je našel včeraj popoludne v drevoredu Streliških ulic.

— (K. Gabriela panoptikum in anatomični muzej) na cesarja Jožefa trgu privablja vedno obilo občinstva. Anatomični muzej odprt je vsak torek in četrtek izključno za dame. Panoptikum ima posebno za učence in za prijatelja nara-

---

Zdaj bi rada objela Jacquesa. Od slabosti pa ne more dvigniti glave, ponudi mu samo ustne, da ga poljubi. On primakne svoja usta ter sprejme to poslednje in tužno milovanje.

Nekoliko umirjena zašepeče:

„Primakni je tu-sem, hočem videti, da li je ljubiš.“

On prinese dete. Nežno je položi v sredo na posteljo in dete prestane plakati. „Da se mi zdaj ne ganeš,“ mu veli ona tiho.

In on se ni ganil. Tam je sedel in držal njeno roko, koja je drhtela smrtne groze; malo preje je stiskal drugo roko, kojo pa je tresla ljubavna mrzlica. Zdaj pa zdaj plaho pogleda na uro, kako se kazalec pomiče naprej. Ura odbije dvanajst, jedno, dve po polnoči . . .

Lečnik odide. Obe postrežnici, koje sta se nekako leno vlačili po sobi, sta zaspali vsaka na svojem stolu. Dete je spavalo in zdelo se je, da sniva tudi mati, ker je imela zaprte oči.

Nenadoma, ko je jelo svirati, razširi ona roke s tako silo, da bi bila skoraj pahnila dete na tla. Neka vrsta davice jo zgrabi v grlu, krčevito se zgane in ostane mrtva . . .

„Končano je,“ pravijo postrežnice, koje so brzo priskočile.

Še jedenkrat pogleda Jacques ženo, katero je nekdaj ljubil, potem se ozre na uro, ki je kazala baš štiri. Pozabivši na plašč vzame dete ter je nese v naročji . . .

Na samem ostavljena mlada žena njegova sedela je mirno nekaj časa in čakala v japonskem boudoiru. Ker soproga o določenem času ni bilo nazaj, vrne se v salon kažoč se povsem mirno, ali srce ji je trepétalo. Ko mati njena opazi, da je sama, vpraša jo:

„Kje je tvoj soprog?“

„V sobi je,“ odvrne ona, „vrnil se bode takoj.“

Ko pa mine ura, in jo začno vsi izpraševati, kaj je, pove jim ona iz strahu, da bi se Jacquesu utegnila pripetiti nesreča, o nenadnem pismu in o spremembi na njegovem obrazu.

Še so čakali. Naposled so se začeli gostje razhajati, ostali so samo najbližnji sorodniki. Okrog polnoči velijo mladi gospej, ki je grenko plakala, naj bi šla počivat. Poleg postelje posedejo mati in dve teti, oče pa je hitel stvar prijaviti redarstvu, da se prične preiskava.

Okrog pete ure se začuje lahek šum na hodniku. Tiho se odpro in zapro jedna vrata, potem se začuje plač, kakor bi bila zamijavkala mačka.

Žene planejo pokonci, in Berta pohiti v nočni obleki vkljub odgovarjanju matere prva nasproti.

Sredi sobe je stal bled kakor smrt Jaques v fraku, držeč malo dete v naročji.

Preplašeno se spogledajo štiri žene, ali Berta, koja se je bila že obrabrila, pohiti z razburjenim srcem k njem.

„Kaj to pomeni, povej, kaj se je zgodilo?“

On pa je stal na mestu, kakor bi bil ob pamet.

„To je . . . to je . . . moje dete, kojemu je ta trenotek umrla mati.“

Nekako nespretno ji poda plakajoče dete.

Ne pregovorivši besedice vzame Berta dete poljubi je in pritisne na srce. Na to povzdigne k soprogu oči polne ljubavi in solz.

„Mati je torej mrtva?“

„Dá,“ odvrne on, „umrla je ta trenotek . . . v mojem naročji . . . še letos sem pretrgal zvezo ž njo . . . Nisem nič vedel . . . Pozval me je lečnik.“

„Tedaj hočeva midva odgojiti dete“, odloči Berta.

voslovja mnogo tvarine za študije, redke eksemplare reptilij in dvoživk različnih vrst, veliko zbirko eksotičnih ptic, krustacej itd. Občno pozornost vzbujajo zvesto po naravi iz voska izdelane podobe raznih človeških plemen, mehanične figure in skupine slavnih in glasovitih oseb. Gotovo ne bode nikomur žal, ki obišče to velikansko in zanimivo zbirko.

— (Iz Sv. Križa pri Litiji) se nam piše: Pri nas se je že pred nekaj tedni začelo iskati po vsej bližnjej okolici raznih rud in premoga. Nekdo je namreč iz Zagorja prišel in trdil, da se v našem kraji utegne kaj dobiti. Takoj na to se je sestavil nekak konsorcij, ki je marljivo jel vrtati na mnogih mestih. Dobilo se menda do sedaj še ni nič — vsaj posebnega nič — kajti vsi podjetniki so precej tihi, dasi so že večkrat poslali posamezne izkopane snovi v Ljubljano v preiskavo.

— (Čuden štrajk.) V Sv. Križu pri Litiji in okolici štrajkajo gostilničarji že skoro tri mesece, kakor se nam poroča od tam. Povod temu čudnemu štrajku je prepir, ki je nastal med dacarjem in nekim tamošnjim krčmarjem, kateri je pridobil druge krčmarje na svojo stran in so vsi sklenili, da nehajo točiti vino. Radovedni smo, kako bode nehal ta res nenavaden štrajk?

— (Radeški most) čez Savo pri Zidanem mostu se bode začel v kratkem graditi, ker je došlo potrebno dovoljenje od višjih uradov. Deželni odbor kranjski razpisuje dela za glavna stebra in za rampe do 16. septembra.

— (Nova pošta v Rovtah) nad Logatcem otvori se z mesecem septembrom, kakor je upati. Ker je bil poštni komisar gosp. Corá onidan odlikovan s zlatim zaslužnim križcem s krono, opozarjamo županstvo rovtarsko, naj skrbi za to, da bode gosp. Corá dal njih poštnemu pečatu tudi — slovenski pečat, in naj ga na to že zdaj opozori!

— (Iz Vipave) piše se nam, da si je stekla za lepi uspeh veselice prirejene na čast našemu mecenu g. J. Gorupu poleg v našem dopisu imenovanih rodoljubov in rodoljubkinj zasluge tudi gospica Mici L—r in sicer kot igralka, kakor tudi v družbi svojih sestra gospic Ane in Olge, v tamburaškem zboru, katerega je toli požrtvovalno vodil g. Anton Dekleva, učitelj glasbe v Kopru. Živile! Nadalje popolniti je naše poročilo v toliko, da sta bila poleg domačih gg visokošolcev tudi dva njih tovariša iz Primorja navzoča in da je društvo „Sava“ poslalo brzojaven pozdrav.

— (Iz Žalca) se nam piše: Dné 8. septembra l. 1893 bode preteklo 25 let, odkar je bil sijajni tabor v Žalskem trgu. Ne bi li bilo primerno, da se ta dan, kateri je bil toli važen za zbujanje Slovencev, primerno slavi. Idejalna navdušenost za ljubi nam slovenski narod na taborih vzbudila je Slovence: Spomnimo se tistega časa in naj rodoljubni Žalčani z Savinskoj dolino itd. ta dan v Žalskem trgu lepo slavijo.

— (Konfiskacija.) Včerajšnja Goriška izdaja „Soče“ bila je zaplenjena zarad ostrega članka o razmerah na Goriški gimnaziji.

— (Petindvajsetletnica tabora v Šempasu) se bode praznovala posebno slovesno dne 17. septembra z veliko slavnostjo na prostoru bivšega tabora, ki bode imela političen in zabaven del ter utegne postati znamenit naroden praznik ne le za goriške, nego za vse Slovence. Poseben odbor dela marljivo priprave za to slavnost in je razposlal vabila raznim društvom, da sodelujejo ter prosi posebno pevska društva, da naznanijo, koliko pevcev se bode udeleževalo pri skupnih pevskih točkah: „Naprej“, „Jadransko morje“, (moška zbora), „Slovan na dan“ in Slavjanka (mešana zbora). Do zdaj se je oglasilo že nad 150 pevk in pevcev. Gotovo bode pa njih število še naraslo. Vabljena so tudi vsa županstva na Goriškem.

— (Električna razsvetljava v Čakovcu.) Dela za inštalacijo električne razsvetljave v Čakovcu so do malega dovršena in bode že z dnem 1 oktobra vse mesto električno razsvetljeno. Podjetnik je že sklenil dotične pogodbe z občino, z vodstvom južne železnice in s Čakovskimi uradi in zavodi.

Prvo krono
družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Mesto kot dedič.) V Görlitzu umrla je te dni vdova bivšega urednika lista „Niederschlesische Zeitung“ gospa Breitthor, ki je zapustila večji del svojega imetja, to je vsoto 800.000 goldinarjev imenovani občini. Že v življenji bila je gospa B. velika dobrotnica.

* (Nedolžna šestnajst let v ječi.) V Parizu bila je l. 1877. obsojena na dosmrtno ječo Pavlina Bernaux, ki je bila obtožena, da je otrovala svojega soproga in svaka. Otrovanje se sicer ni moglo za gotovo konstatovati, ker je pa obtožena živela nekoliko razuzdano, sodili so porotniki, da se je hotela znebiti nadzorstva soproga in brata njegovega in jo spoznali krivo. Nesrečnica je vedno zatrjevala, da je nedolžna. Zdaj še le, ko sta zopet umrli nagloma dve osebi v isti hiši, se je dognalo, da sta bili otrovani po plinovih, ki so prihajali iz neke bližnje apnenice. Pavlina Bernaux, ki je 16 let po nedolžnem bila v ječi, bila je te dni izpuščena iz zapora

* (Dvojni samomor.) V Erkneru blizu Berolina usmrtil se je 19letni dijak s tem, da se je zagnal pod železniški vlak, ki ga je raztrgal upravo na kosce. Iz pisma, ki ga je pisal malo prej svoji nevesti, je razvidno, da ga je nesrečna ljubezen gnala v smrt. V pismu pozivlje nevesto, naj stori jednako, ako ga resnično ljubi. In res pripelje se ta vsa razburjena proti večeru na postajo Fangschleuse ter leti naravnost proti bližajočemu se vlaku in se vrže pred stroj, ki jo je zgrabil in usmrtil, kakor njenega ljubimca.

* („Ste li že videli kaj tacega“,) vprašal je v Biharu blizu Velicega Varadina tamošnji prebivalec Mihael Sarközy, ko se je polagoma vračal ob 2. uri popoludne domu, skupino znancev. „Kaj pa?“, odgovorili so mu ti nič hudega sluteč, a v tem trenotku potegnil je Sarközy iz žepa samokres ter se ustrelil pred očmi začudenih gledalcev.

* (Potres.) V noči od dné 24. t. m. ob 1. uri 48 minut bil v Belemgradu in v okolici precej močan potres.

Književnost.

— Narodna biblioteka. Snopič 54., 55. in 56. Z ognjem in mečem. Zgodovinski roman. Poljski spisal Sienkiewicz. Poslovenil Podravski. IV. zvezek. Novo Mesto 1893 — Tiskal in založil I. Krajec. — Str. 244. Cena 45 kr. — Krajčeva izdaja slovečega Sienkiewiczevega romana „Z ognjem in mečem“ je sedaj popolna. Imamo sicer že I. in II. del tega romana v „Matičini“ izdaji, ali na zadnja dva dela nam je še čakati do konca leta. Širšim narodovim krogom je Krajčeva izdaja že radi nizke cene dosti bolj pristopna nego Matičina in ker je oblika priročna, prevod pa dober, jo priporočamo prav toplo.

— I Gesuiti e l'educazione della gioventu nella Dalmazia. Per Peroslav Starigradski, ex-alumno del seminario Zmajević in Zara e del seminario diocesano in Ragusa. — Ristampato dal „Diritto Croato“, coll' aggiunta di altri capitoli e note. Zagabria 1893. A spese del' autore. — Riservatti tutti i di ritti. — Tipografia per azioni. — Leta 1891 začeli so v Puljskem listu „Il Diritto Croato“ izbajati članki o počenjanju italijanskih jezuvitov v Dalmaciji, sosebno v Zmajevićevem semenišču v Zadru. Ti članki so obudili silno senzacijo. Kar je pisatelj razkril v tistih člankih, je zbral v predležečo brošuro in še popolnil z raznimi zanimivimi podrobnostmi. Ta razkritja so imela značilen uspeh, kajti nadškof Zadarski se je udal splošni novolji in je iz Zmajevićevega semenišča odstranil jezuvite ter jih odpravil v Italijo. Izvestnim „narodnim“ krogom, ki se tako goreče potegujejo za udomačenje jezuvitov na Kranjskem, najtopleje priporočamo to brošurico. Kdor še ni popolnoma slep, tistemu bi utegnila odpreti oči . . .

— „Slovanski Svet“ prinaša v št. 16. to-le vsebino: Veliki smo v malenkosti, in pa narodna jednakopravnost. — O Obodski proslavi. (Dalje.) — Slovenska pesem. — Skupščina na Lovćenu. (Dalje.) — Biseri i alemovi. — Kraljević Marko i orao. — Ruska pesem. — Dobre voljice . . . (Pesem). — Iz Krčevinskih potočnic (Elegija) — Malo kritike. (Konec) — Dopisi. („Iz Rusije“ in „Iz Švice“.) — Ruske drobtinice. — Ogled po slovanskem svetu. — Književnost. — Oglasi na zavitku.

— „Vesna“. Mesečnik slovenskega dijaštva, ima v št. 8. naslednjo vsebino: Al. K.: Dijaška (pesem); — Zora: Sreči (pesem); — Alastor: Doktor Mabàn (noveleta); — Sava: Ptici (pesem); Slavoj: Misel (pesem); — Boran: Vera; — Josephus: V zahvalo nisem dal ti sreče . . . (pesem); — Vencajz: Slovenski narod in velike šole; — Glasnik; — Vestnik; — Književnost in umetnost; — Listnica.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Trst 26. avgusta. Domobranec Lavrenčič je sinoči na Velikem trgu z bodalom umoril prodajalca sadja Musizzo. Lavrenčič je 30 let star, zidar in oženjen ter je imel dlje časa ljubavno razmerje z Musizzino 38 let staro ženo Marijo. Včeraj jo je ogovoril in hodil za njo, na kar je žena poklicala moža na pomoč. Po kratkem prepiru sunil je Lavrenčič Musizzo z bodalom v prsa in utekel. Policija ga je prijela in ga izročila vojaškemu sodišču.

Dunaj 26. avgusta. Grof Taaffe se je danes zjutraj pripeljal iz Išla in odpotuje v ponedeljek v Nalžov.

Praga 26. avgusta. Sinoči se je zbralo pred kazenskim sodiščem več tisoč demonstrantov, katere je policija z orožjem razgnala.

Zagreb 26. avgusta. Meseca septembra snidejo se zastopniki vseh dekanij, spadajočih k Zagrebški nadškofiji, da se dogovoré glede peticiie na cesarja in na papeža radi imenovanja Zagrebškega škofa.

Monakov 26. avgusta. Nadvojvodinja Stefanija se je danes pripeljala.

Bukurešt 26. avgusta Izkaz o koleri naznanja, da se je pripetilo novih slučajev v Brajli 10, v Galacu 4, v Sulini 6, v Črnivodi 13, v Tulsci 2, v Kalarasci 2. Umrlo je 12, ozdravelo 26 osob.

Rim 26. avgusta. Nocoj je požar upepelil palačo Negroni-Caffarelli. Prebivalci so se rešili skozi okna. V okolici zavladala silna panika. Ogenj je že pogašen.

Nancy 26. avgusta. Mnogo italijanskih delavcev odpotovalo. Policija zaprla 15 francoskih delavcev. V vas Marone došel prefekt s polkom vojakov. Situvacija je jako nevarna.

London 26. avgusta. Poročilo o homerule-predlogi se je danes končalo. Zbornica je poročilo odobrila z večino 38 glasov. Tretje čitanje je določeno na sredo.

London 26. avgusta. Naznanjeni slučaj kolere v Hullu se uradoma ni potrdil.

Novi York 26. avgusta. „New-York-Herald“ javlja iz Valparajza, da so braziljski ustaši v krvavi bitki premagali vladno vojsko. Vlada je pooblastila generala Capello, da se pogaja z ustaši.

Listnica uredništva.

Dopisniku „od nekod“: Oprostite, a to pot je Vaš dopis preojster in brezdvomno čital bi ga samo č. g. državni pravdnik. Brez zamere torej in skoro se zopet oglasite. Živeli! — Dopisniku iz Poljan „Vaši domači nasprotniki so veliko preobskurni, da bi zaslužili tako dolg odgovor. Naj obvelja za sedaj plemeniti odgovor — ki ga jim je dala narodna družba na Vidmu. Zdravi! — Dopisniku „izpod kamniških planin“: Pustimo stvar za sedaj. V zadevi „tajnosti“ pismeno. Na zdar!

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletij dobroznanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upliva najbolj trajno na vse težkote prebavljenja. Originalna škatljica 1 gld. a. v. Po poštnem povzetji razpošilja ta prašek vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh škatljic se ne pošilja. 1 (18—11)

Zahvala.

Podpisani odbor šteje si v prijetno dolžnost, izrekati vsem tistim p. n. damam in gospodom, kateri so pripomogli, da se je veselica, prirejena dné 13. t. m. v Kostanjevici na korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“, tako sijajno izvršila, svojo iskreno zahvalo; osobito se zahvaljuje č. g. Kozmu Pavliču, župniku v sv. Križu, kateri je blagovolil v pro. slavljenje te slavnosti posoditi cerkvene možnarje; č. gosp. Ljudevitu Hudoverniku, stolnemu vikarju v Mariboru, ki je blagovolil brati sv. mašo in na njegovi izborni cerkveni propovedi; g. Edmundu Terčeku v Kostanjevici, kateri je vodil pevske zbore, častitim damam Kostanjeviškim, domačim in ptujim pevcem, kateri so blagovolili sodelovati pri petju; gospej Druškovičevi v Ljubljani, katera je darovala krasen šopek ter tako pripomogla k materijelnemu uspehu te veselice; gospodičnam Josipini in Mariji Bučar, Mariji Zajc, Ani, Alojziji, Antoniji in Pepini Ferele in Mariji Jelšnik iz Kostanjevice in gospodičnama Ani in Faniki Majzeljnovi iz Šent Jerneja, katere so blagovolile prodajati šopke na korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“ in vsem p. n. društvom, častitim gg. duhovnikom iz Štajerske in drugim posameznikom, kateri so prišli od blizu in daleč, da položé svoj dar na žrtvenik „Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Odbor „podružnice sv. Cirila in Metoda“ za Kostanjeviški okraj in pomnoženi veselični odbor.

Umrli so v Ljubljani:

24. avgusta: Leopold Kumelj, delavčev sin, 22 mesecev, Kurja vas št. 4, morbilli.

25. avgusta: Angeln Šturm, krojačeva hči, 3 mesece, Breg št. 14, jetika. — Angela Arnšek, delavčeva hči, 3½ leta, Tržaška cesta št. 28, škrlatica.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
25. avg.	7. zjutraj	738·1 mm.	19·0° C	sl. jvz.	obl.	1·5 mm.
	2. popol.	737·1 mm.	32·5° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	738·4 mm.	17·0° C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 19·8°, za 1·8° nad normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 20. avgusta 1893.

			Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	464,774.000 gld.	(+	4,043.000 gld.)
Zaklad v gotovini	279,124.000 „	(—	263.000 „)
Portfelj	178,9[illegible]6.000 „	(+	7.807.000 „)
Lombard	23,204.000 „	(—	3.000 „)
Davka prosta bankovčna reserva	15,833.000 „	(—	4,370.000 „)
Drž. not v prometu	313,174.000 „	(+	502.000 „)

Dunajska borza

dné 26 avgusta t. l.

		včeraj	—		danes
Papirna renta	gld.	96·45	—	gld.	96·40
Srebrna renta	„	96·15	—	„	96·15
Zlata renta	„	118·60	—	„	118·55
4% kronska renta	„	96·10	—	„	96·10
Akcije narodne banke	„	978·—	—	„	979·—
Kreditne akcije	„	331·—	—	„	332·50
Lordon	„	126·80	—	„	126·40
Napol.	„	10·—	—	„	9·98
C. kr. cekini	„	6·—	—	„	5·98
Nemške marke	„	61·97½	—	„	61·80
Italijanske lire	„	45·25	—	„	—·—
Papirnati rubelj	„	1·29¾	—	„	—·—

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja ob nenadomestljivi izgubi našega preljubega sina, oziroma brata

Vilkota

potem za mnoge lepe vence predragemu rajnkemu darovane in za mnogobrojno udeležitev pri sprevodu k poslednjemu počitku, izrekam vsem svojo najiskrenejšo in prisrčno zahvalo

V Kamniku, dné 25. avgusta 1893.

V imenu žalujoče rodbine:

Martin Novak,
c. kr. poštar.

(878)

Prospekti o zdravišči in vodozdravilnici Giesshübl-Puchstein se pošiljajo zastonj in frankovano.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
IZ GIESSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

kateri je kot zdravilni vrelec že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih **dihal** in **prebavil,** pri **protinu, želodčnem** in **mehurnem kataru.** Izvrsten je za otroke, pre- bolele in mej nosečnostjo. I.
(5-5)

Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

Iščejo se nujno:

Kuharice, hišine, prodajalke na deželi, **natakarice** (tudi začetnice), **kravarica.** — Dobre, trajne službe. — Več (877)

v posredovalnici G. FLUX, na Bregu 6.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v **srednjeevropskem času.**

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 05 minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenz, Zürich, Genf, Pariz, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 minut dopoludne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 minut popoludne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Linc, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmundena, Ischla, Aussees, Pariza, Genfa, Züricha, Bregenza, Inomosta, Zella am See, Lend Gasteina, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 minut dopoludne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Inomosta, Linca, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 minut popoludne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 minut zjutraj v Kamnik.
„ **2.** „ **05** „ **popoludne** v Kamnik.
„ **6.** „ **50** „ **zvečer** v Kamnik.
„ **10.** „ **10** „ **zvečer** v Kamnik (ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 minut zjutraj iz Kamnika.
„ **11.** „ **15** „ **dopoludne** iz Kamnika.
„ **6.** „ **20** „ **zvečer** iz Kamnika.
„ **9.** „ **55** „ **zvečer** iz Kamnika (ob nedeljah in praznikih.)

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej. (12—184)

NOVO IZŠLO

imam v zalogi in prosim zahtevati:

„Narodna knjižnica“, II. zvezek: **Dr. Vošnjaka zbrani dramatični in pripovedni spisi.** 50 kr., po pošti 53 kr.

Pajkove Pavline zbrani spisi s sliko in životopisom pisateljice. 1 gld., po pošti 1 gld. 10 kr.

Nova pesmarica, uredil Ivan Železnikar. Broširana 80 kr., vezana 1 gld. 20 kr., po pošti 10 kr. več.

Barvaste črepinje. Zbirka povestij v prozi. Češki spisal J. Vrchlicky, preložil J. Skalar († Gestrin). 30 kr., po pošti 33 kr.

Izlet v Carigrad. Spisal A. Aškerc. 20 kr., po pošti 25 kr.

Muzikalije:

„Slovenec sem!“ Za moški zbor uglasbil dr. Gustav Ipavic. 20 kr., po pošti 22 kr.

„Mrak“. Čveterospev. Uglasbil dr. Gustav Ipavic. 20 kr., po pošti 22 kr.

Slavije pomenik, slovenski napevi za citre. 5 zvezkov à 50 kr., po pošti 5 kr. več.

Pomenik za prijatelje citer. 72 najpriljubljenejših in najlepših južnoslovanskih narodnih pesnij. 1 gld. 80 kr., po pošti 1 gld. 90 kr.

Ravnokar **novo** izišli **popis slovenskih molitvenih knjig, spisov za ljudstvo in mladino, muzikalij** dobiva se pri meni brezplačno in prosim, da naj se isti zahteva. (862—2)

Z vsem spoštovanjem

J. GIONTINI
trgovina s knjigami in papirjem v Ljubljani.

Gostilna

na jako dobrem prostoru v **Vrdu** pri **Vrhniki** daje se **takoj pod ugodnimi pogoji v najem.** Ista je pripravna tudi za kako drugo obrt.

(876—1) **Matija Žitko,** posestnik.

Večjo množino tirolskega in dolenjskega

vina (874—1)

le pristno blago — ponuja po primerno **nizki ceni** v posodah od 50 litrov više

Jos. Paulin v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Na najnovejši in najboljši način
umetne (694—16)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije,** — odstranjuje **zobne bolečine** z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

Slavnoznana

gostilna „Poličanski“ v Zatičini

središču in mestu sodnemu okraju Zatiškemu,

se daje od 1. januvarja 1894 počenši pod ugodnimi pogoji v najem.

Z gostilno je združena tudi **mesarska in pekarska obrt.**

Natančneje poizvé se **v gostilni „Poličanski“ v Zatičini.** (834—2)

Zobni zdravnik

Dr. ROMAN JACOBI

ustavlja po **najnovejši** in **najboljši metodi**

umetne zobe in zobovja.

Plombira in izdira zobe v narkozi (umetno spanje) **brez bolečin.** (118—15)

Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ljubljana, Stari trg št. 4.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER),

připravený v Richtrově lékárně v Praze,

všeobecně známý, bolesti utišující domácí lék k mazání, jest na skladě ve většině lékáren, láhev po 1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování třeba se míti dobře na pozoru a přijmouti jen láhve s ochrannou známkou „kotvou“ jakožto pravé. **Ústřední zasýlatelství:**

Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

(201—29)

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš preljubi soprog, oziroma oče, ded, brat in tast, gospod

Ivan Nep. Horak

lastnik zlatega križa s krono za zasluge, častni meščan Ljubljanski, ravnatelj obrtnega pomočnega društva, bivši podpredsednik trgovske in obrtniške zbornice, hišni posestnik v Ljubljani i. t. d.

danes popoludne, po dolgi bolezni, v 80. letu svoje starosti, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega rajncega bode v nedeljo dne 27. t. m. ob polu šestih popoludne v hiši žalosti, Florijanske ulice št. 36, blagoslovljeno in potem k večnemu počitku na pokopališče k sv. Krištofu prenešeno. (881)

Sv. maše se bodo brale v več cerkvah.

Rajnkega priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 25. avgusta 1893.

Marija Horak, soproga; **Josip Horak,** profesor, **Slavoljub Horak,** trgovec, sina; **Marija Murnik,** roj. **Horak, Ana Horak,** hčeri; **Frančiška Lindermann** roj. Horak, sestra; **Ivan Murnik,** ces. svetnik, zet; **Kamila Horak,** snaha; **Irma, Berta, Ivan** in **Pavla Horak,** vnuki.

Obrtno pomočno društvo v Ljubljani spolnjuje žalostno dolžnost naznanjati smrt blagorodnega gospoda

Iv. Nep. Horaka

ustanovitelja in 1. vodje pomočnega društva v Ljubljani, lastnika zlatega križca s krono za zasluge, srbskega zaslužnega križca, hišnega posestnika in častnega občana Ljubljanskega itd. itd.,

kateri je po dolgi mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, danes ob 1. uri popoludne mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb obče čislanega bode v nedeljo dné 27. t. m. ob 5½ uri popoludne iz hiše žalosti, Florijanove ulice št. 36, na pokopališče k sv. Krištofu.

Čast njegovemu spominu! (880)

V Ljubljani, dné 25. avgusta 1893.

Predstojništvo obrt. pom. društva v Ljubljani.

Otročji vozički

jako elegantni, fini in močni dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rudeče, modro, sivo in olivno po 6, 7, 8, 9, 10 gld. in višje po vsaki ceni do 30 gld. — **Največja** zaloga **najlepših** trikolesnih **Štefanija-voziškov** za sedeti s streho in brez strehe po 7 gld. in višje. (327—26)

ANTON OBREZA

tapecirar, v Ljubljani, Šelenburgove ulice.

Priznano najcenejši kraj za kupovanje otročjih vozičkov!

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne **nove puške** in **revolverje** ter **vse lovske priprave, patrone** ter **drugo streljivo** po najnižjih cenah. — Puške so vse **preskušene** na ces. kr. izkušavališči ter zaznamenovane z znamko tega zavoda (438—18)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. — Stare puške popravljajo se ceno. — Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Učenca

ki je vsaj 15 let star, krepak in marljiv, vzprejme **takoj Anton Obreza,** tapetnik v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4. (349—9)

Konjak.

Konjak, kateri se pri nas prodaja, je navadno **židovski, zdravju škodljiv izdelek.** Kdor želi kupiti

res fin, iz čistega vina dobljeni konjak

vpraša naj za naslov prodajalčev **v upravništvu „Slovenskega Naroda“.**

!Mošt!

Ne kupujte **inozemskih** receptov za mošt, ker so predragi in tudi nepopolni.

Kdor si hoče napraviti sam dobro in zdravo

domačo pijačo

naj se potrudi k

Ivanu Sajovitz-u

v Gradci, Murplatz št. 1, „pri črnem psu“,

tam se dobé vsi predmeti, ki so potrebni k temu, in se plača za polovnjak zajedno z receptom samo 5 gld. 50 kr.

Po izrekih in dopisih mnogobrojnih naročiteljev gospoda **Ivana Sajovitz-a,** so isti z njegovim receptom za napravljanje mošta jako zadovoljni, ker dobé za **majhen** denar **izboren** mošt. (825—4)

Glasovita

radi svojega učinka, **odlikovana** radi svojih zdravilnih lastnostij s **častno diplomo** in **zlato svetinjo** na razstavi v **Londonu** in **Parizu, z zlato svetinjo** v **Bruselju** in **Tunisu.**

Želodčna tinktura

lekarja

G. PICCOLI-ja v Ljubljani

je vspešno

dietetično sredstvo,

katero krepča in zdravi **želodec,** kakor tudi **opravila prebavnih organov** izborno pospešuje. (173-29)

Izdelovatelj razpošilja jo proti povzetku zneska v zabojih po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr., po 55 steklenic (zaboj tehta 5 *kg*) za 5 gld. 26 kr. — Poštnino plača vedno naročnik.

Cena jedni steklenici 10 kr.

---

2 zlate, 13 srebrnih svetinj		9 častnih in priznalnih diplom

Kwizdina restitucijska tekočina

pralna voda za konje.

Cena steklenici avstr. velj. gld. 1·40.

Rabi se 30 let **v dvornih hlevih, v večjih vojaških** in **zasebnih hlevih** kot **krepčilo pred težkim delom** in **po težkih delih,** proti **poditvam, izvinjenjem, otrpnelosti kit** itd. ter daje konjem **posebno moč za brzo tekanje.**

Dobiva se v **lekarnah** in **drogerijah.**

Paziti je na zgornjo varstveno znamko in zahtevati je izrecno: (210—11)

Kwizdino restitucijsko tekočino.

GLAVNO SKLADIŠČE:

Fran iv. Kwizda

c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik, okrožni lekar v **Korneuburgu** pri **Dunaji.**

Za želodec.

(332—37)

Trnkóczy-jev

Cognac-grenčec

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

Slasten!

Učinkuje na želodec osvežujoče, krepilno, vzbuja tek in pospešuje probavo.

Dobiva se pri

Ubaldu pl. Trnkoczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Za želodec.

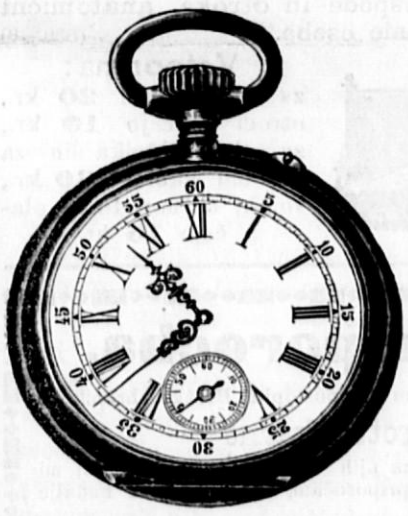

Prej J. Geba. **Fran Čuden** Prej J. Geba.

urar

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11

(Podružnica v Trbovljah)

priporoča sl. občinstvu ter posebno preč. duhovščini svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih in nikelnastih ur, stenskih ur z nihalom, ur budilnic, verižic, prstanov, uhanov (194—34)

in vseh v to stroko spadajočih stvarij **po najnižjih cenah.**

Popravila izvršujejo se natančno pod poroštvom. — Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastonj in franko.

Razglas.

Deželni odbor kranjski razpisuje **pismeno** ponudbeno obravnavo gledé zgradbe

obeh predmostnih branikov in ramp za most čez Savo pri Radečah

okraja **Krškega,** s proračunjenim stavbinskim zneskom **28.000 gld.**

Ponudbe naj se vložé

do 16. septembra 1893 do 12. ure dopoludne.

Dotični načrti, proračuni, stavbinski pogoji so na razgled pri deželnem stavbinskem uradu v Ljubljani, deželni dvorec, Gospodske ulice št. 2, v navadnih uradnih urah.

Ponudbe naj se oddajo pri vložnem zapisniku deželnega odbora kranjskega ter morajo biti kolekovane in zapečatene ter imeti napis na zavitku: „Ponudba za spodnjo stavbo Savskega mostu pri Radečah“. Priloži naj se jim 5% jamčevina gornjega zneska, bodi si v gotovini, v hranilničnih knjižicah, ali pa v državnih vrednostnih papirjih, ki ne presegajo imenske vrednosti.

Vsak ponudnik se mora izrecno izjaviti, da so mu znani vsi stavbinski podatki in da se pogojem podvrže. Ponudniki naj zapišejo s številkami in z besedo, koliko odstotkov odjenjajo od jednotnih proračunjenih cen ter naj ponudbi pristavijo kraj in dan in svoj lastnoročni podpis. Deželni odbor si pridržuje pravico, izmej ponudnikov po svojem preudarku izbrati si podjetnika ne gledé na to, koliko odstotkov kdo odjenja, ali pa tudi razpisati novo obravnavo

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 25. avgusta 1893. (879—1)

Gospodarji in kmetovalci!

Pomlad, čas za nakupovanje različne železnine in poljskega orodja in čas za zidanje je došel. Pri nakupovanji vseh teh reči je pa paziti, da se kupi dobro blago po nizki ceni, ali pa pri eni in isti ceni boljše blago.

Potrudil sem se nakupiti **najboljše blago** po **najnižji ceni,** za to sem v stanu je dajati tudi po najnižji ceni. Posebno se bodem trudil v tem smislu postreči z najboljšim in najcenejšim **orodjem, železjem za zidanje, okovami za okna in vrata** in **s cementom.**

V zalogi imel bodem vedno najboljši **roman** in **portland cement, stare železniške šine** za oboke, preskrbim pa tudi po najnižji ceni **traverze,** i. t. d. V zalogi imam raznovrstne priproste in najfinejše okove za okna in vrata, **okove za voze, vezi** i. t. d.

Za strehe kriti imam bogato zalogo **cinkaste** in **pocinkane pločevine** ter **strešnega papirja.**

V zalogi imam

vsakovrstno orodje za mizarje

lepo in bogato pozlačene nagrobne križe

posebno pa opozarjam na svojo veliko zalogo mnogovrstnih

štedilnih ognjišč

in njih posameznih delov.

Vnanja naročila se točno in vestno zvršé.

Za obilno nakupovanje in naročevanje se priporoča (174—30)

ANDREJ DRUŠKOVIČ,

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg 9/10.

Edvard Battistella

spediter v Vidmu (Udine)

ima razne vrste finih

laških vin

po najnižji ceni.

Razpošilja le v originalnih sodih; na zahtevanje se pošlje tudi za poskušnjo. 859—2)

Stanovanje.

Samec išče v kaki **mirni** ulici v Ljubljani dve manjši ali jedno veliko, svetlo, **nemeblovano** sobo. Ponudbe naj se pošljalo upravništvu „Slov. Naroda".

Nepremočne

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi in jih daje po ceni (59—34)

R. RANZINGER,

spedit̀er c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra. Retau-a

Sebeohrana.

Česko izdanje po 80. nemški izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegovi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin **R. F. Bierey** v Lipskem Saško), Neumarkt 34", kakor tudi v vsaki knjigarni. (291—24)

Vizitnice

(53—15)

priporoča „Narodna Tiskarna" v Ljubljani.

Priporočilo.

Nižje podpisani posestnik

strižnice in barvarnice

sukna

na Kongresnem trgu št. 5

se p. n. občinstvu priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela. Prevzema v barvanje tudi staro obleko celo ali posamezno ter izvršuje točno in po najnižji ceni. (857—4)

Z odličnim spoštovanjem

A. Belič

barvarija in strižnica

Kongresni trg št. 5.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter milo raztopljajoče (1109—43)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čistenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V škatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu".

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Služba pomožnega uradnika

pri **c. kr. kmetijski družbi kranjski** se popolni **dné 1. septembra.** Prosilci, ki znajo lepo pisati in ki so vešči slovenskemu in nemškemu jeziku v govoru in pisavi, uložé naj takoj svoje prošnje osebno pri družbenem tajništvu. (875—2)

---

(21) **Koroški** (196)

rimski vrelec

najbolj prebavna, najčisteja planinska kiselica, prost vseh želodec obtežujočih, sliznice dražečih postranskih sestojin.

V Ljubljani glavna zaloga pri **M. E. Supanu.**

Svetovna razstava v Čikagi.

Voznji listki v AMERIKO

(360—21) pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Pojasnila zastonj.

Najboljše voščilo sveta!

Fernolendt

voščilo za čevlje.

Ces. kralj. dež. priv.

tovarna utem. l. 1835

na Dunaji.

To voščilo **brez** galice (vitrijola) **se lepo črno sveti** ter vzdržuje **usnje trpežno.**

Povsod v zalogi. (801-4)

Zaradi **ponarejanj** naj se pazi natanko na moje **ime**

Fernolendt.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava

z ukusom bobove kave.

Ta kava ima zase nedoseženo prednost, da se zamore odreči kvarnemu uživanju nemešane ali z surogati mešane bobove kave in da je moč prirediti mnogo **sladnejšo**, poleg tega **zdravejšo** in **tečnejšo** kavo. — **Neprekošena kot primesek k navadni bobovi kavi.** (417—19)

Priporoča se zlasti za gospé, otroke in bolnike.

Osobito se je čuvati slabih posnemovanj.

Dobiva se povsod — ½ kile po 25 kr.

---

(247) **FRAN CHRISTOPH-ov** (15)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh **praktičnih lastnostij** in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče **sam lakirati** tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — **Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.**

Dobiva se v **Ljubljani** pri **IVANU LUCKMANN-U.**

FRAN CHRISTOPH, izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, **PRAGA & BEROLIN.**

Feliks Toman

kamnoseški mojster v Ljubljani, Resljeva cesta št. 26

ima skladišče

izdelanih piramid

iz najlepšega, najtršega temnega **sijenita** in **granita** ter se priporoča za izdelovanje najmanjših **nagrobnih kamenov,** kakor tudi najfinejših umetniško izdelanih

nagrobnih spomenikov.

Prevzema vsa (783—5)

stavbena in umetniška kamnoseška dela

katera se kot doslej po nizki ceni najfinejše izdelujejo. V zalogi ima in prodaja

robne kamene in kocke iz granita

za tlak trotoarjev in hišnih vhodov, narejene po predpisanih merah mestnega stavbenega urada, katera se po najnižji ceni dobivajo v vsaki množini.

Prvo mesto

kjer se dobivajo **brezhibna, ubrano se glaseča, najsolidneje izdelana**

glasbila.

Ivan Gross, Inomost.

(Ustanovljeno l. 1832.)

Tirolske citre Prim (specijaliteta) po gld. 8·—, 12·—, 16·— itd.
Tirolske koncertne ali **elegijske citre** (specijaliteta) po gld. 12·—, 15·—, 18·— itd.
Tirolska lesena in slamnata glasbila po gld 3·50, 4.50, 6·—, 10·—.
Tirolske gitare (specijaliteta) po gld. 3·60, 4·50, 5·50, 7·— itd.
Ocearine (pristno italijanske) po 60 kr., 70 kr., 90 kr. itd.
Ustne harmonike (Knittlinške s srebrnim glasom) po 50 kr., 70 kr do gld. 6·—.
Harmonike (najmočnejši usnjati mehovi) po gld. 3·—, 5·50, 10·—, 30·—.
Trobila (le najboljše kakovosti) s srebrnimi obroči, najelegantneje opremljena itd. po tovarniških cenah. (777—7)

Za vsako glasbilo popolno jamstvo.

Bogato ilustrovani katalogi se pošiljajo zastonj in poštnine prosto. — Izvrstne šole za vsa glasbila. — Največja zaloga cerkvenih muzikalij.

Adresuje naj se: Johann Gross, Innsbruck.

Kdor hoče prirejati dobro kavo, naj kupuje (967—27)

Olz'evo kavo.

Oelz-eva kava

je najboljši in najčistejši primesek navadni kavi.

Oelz-eva kava

ne sodržuje niti hrušek, niti repe, niti sirupa.

Dobiva se v vseh specerijskih prodajalnicah.

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu !

Vsak dan se proda: (4—23)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh **specerijskih, delikatesnih prodajalnicah** in **konditorijah.**

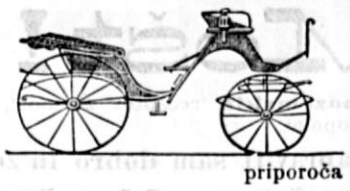

F. Wisian

sedlar

v Ljubljani, Rimska cesta št. 11

priporoča svojo zalogo gotovih

„landauerjev", koleselnov in na pol pokritih voz

in izdeluje vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najlepšem slogu in nizki ceni. (753—5)

Alojzij Pajnić

Viktorija Pajnić rojena Lovšin

poročena.

Ribnica, dné 26. avgusta 1893. (873)

Namesto druzega naznanila.

Solidne, zložne, močne in čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja

prva kranjska tvornica

za upogneno pohištvo samo iz napojenega masivnega lesa

Josipa Verbič-a

v Bistri, pošta **Borovnica.** (345—22)

Na cesarja Jožefa trgu.

Karla Gabriela

veliki svetovznani

panoptikum in anatomiški muzej.

Velikanska razstava

umetnin, ki se doslej tu še niso videle, in sicer ceroplastiških (iz voska), slikarskih in kiparskih in iz tvorilne mehanike.

Najnovejše, kar se je doslej podajalo v tem genreu.

Priznano največja in najbogatejša razstava te vrste, ki potuje po svetu.

Več kot 1000 številk.

Razstava je v nalašč za to zgrajeni, več kot 600 kvadratnih metrov obsežni lopi ter jo čarobno razsvetljuje kakih **200 plinovih lučij.**

Odprta vsak dan od 8. ure zjutraj do 10. ure zvečer.

Panoptikum pristopen je za gospe, gospode in otroke, anatomični muzej pa le za odrasle osebe. (839—9)

Vsak **torek** in **petek popoludne** (izvzemši praznike) je ta anatomični oddelek **zgolj za dame** otvorjen.

Vstopnina: za panoptikum **20** kr., otroci plačajo **10** kr., za oba oddelka in za posebni kabinet **30** kr., vojaki do narednika plačajo **15** kr.

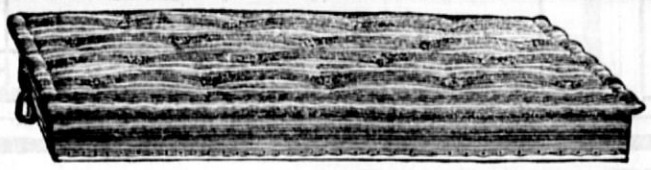

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljše tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapecirani in močnim platnenim cvilhom preobleženi ter 10—15 let **nobenih poprav** ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej **natančna** mera postelje v **notranji luči.** — Ako se torej dobi za 10 gld. **dober** tapeciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu namenu, imeti **dobro** posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v **Ljubljani,** Šelenburgove ulice 4.

Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

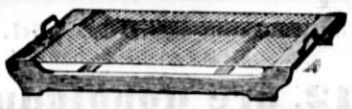

Žičaste žimnice za **vsako** posteljo navadne velikosti po **8 gld. 90 soldov;** z afrikom tapecirane in s cvilhom preobležene po **15 gld.** (714—84)

Preselitev in priporočba.

Z dnem **31. avgusta t. l.** se preselim iz poslopja Brežke hranilnice

v hišo štev. 20 nasproti lekarne

ter se svojim dosedanjim častitim naročiteljem za njih od leta 1879 do sedaj mi izkazano zaupanje najtopleje zahvaljujem in priporočam, da me tu i nadalje obiskavati blagovolé.

Ob jednem uljudno priporočam svojo zalogo **moških, ženskih** in **otročjih čevljev** po najnovejši modi in kolikor mogoče nizkih cenah s solidno postrežbo.

V Brežicah, meseca avgusta 1893.

(870—2) Z velespoštovanjem

Ivan Sollner, čevljarski mojster.

Vsi stroji za kmetijstvo

vinarstvo in moštarstvo!

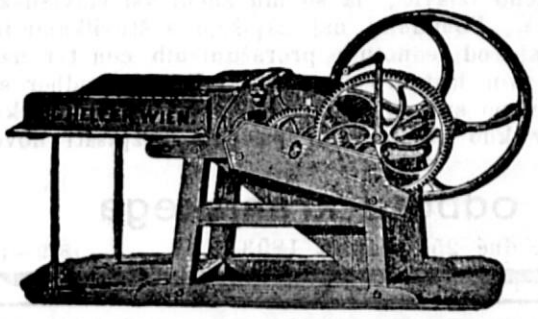

Mlatilnice, vitle, trieure

čistilne mline za žito

rezalnice za krmo

samodelujoče

aparate proti peronosperi

tlačilnice za vino

tlačilnice za sadje

mline za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: **vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo**

razpošilja v **najnovejših, najboljših konstrukcijah**

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku **zastonj** in **poštnine prosto.** (468—13) (17—10)

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Ivana Fajdige

rudarsko in rudninsko podjetje

v Kamniku

pozivlja lastnike onih zemljišč, v katerih se nahajajo **kakeršnega koli imena mineralske tvarine,** bodisi postavno varstvo uživajoče **kovine** (ako so tudi ob jednem lastniki prostokopov), kakor tudi take, ki spadajo v nižjo vrsto kemično-tehnične uporabe, da se, ako se želijo tem potem **gmotno okoristiti,** prijavijo na moj gori imenovani naslov. Uzorci pošiljajo se **frankovano** v množini po 2—5 kil. Da se prihrani nepotrebno dopisovanje, blagovoli se naj takoj kolikor možno natančne opise razmer, v katerih se nahajajo tvarine, prijavam priložiti.

(771—5) Ivan Fajdiga.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Nolli.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne".